HEMMÂM İBN MUNEBBİH'İN SAHÎFESİ

Hadîslerin toplanması ve muhafaza edilmesi tarihi, onların ehemmiyetini göstermek bakımından büyük bir değer taşır. Takdim olunan eser, Hazreti Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemin bir sahabîsi tarafından meydana getirilen mevzu ile ilgili en eski bir kitabın metnine ışık tutmakla kalmaz, aynı zamanda, ilk müslümanların, Peygamberlerinin kıymetli hadîslerini tanzim ve müteakib nesillere rivayet etmeleri hususunda aydınlatıcı bilgiler verir. Ayrıca, henüz keşfedilmiş olan bir çok eserlere yetişememiş öncü Garplı yazarların yarattıkları bir çok yanlışlıkları izale eder. Centre Culturel Islamique (Paris), bu tarihî eseri mütevazı serisi içinde neşretmekle büyük memnuniyet duyar ve onun, İngilizceye tercümesinde büyük gayret sarf eden Prof. Muhammed Rahîmuddin'e teşekkürlerini sunar.

C. C. I Yayın Kurulu adına Paris, Receb 1379 H. M. H.

(Hadîs tercemelerinin başında bulunan sıra numarası, müracaatı kolaylaştırmak için ilâve edilmiştir)

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adiyle.

Senin yardımınla Allahım. Hamd, âlemlerin Rabbı olan Allah'a mahsustur. Salât, elçisi Muhammed ve âli üzerine olsun.

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

1 . **Diğerlerine bizden önce ve bize de onlardan sonra Kitap verilmiş olsa bile, biz, (bu dünya ümmetlerinin) sonuncusu, Kıyamet Gününde ise öncüleriyiz. Bu gün (Cuma), onların günleridir, onlara farz kılınmıştır; fakat onlar, bunun üzerinde ihtilâfa düşmüşlerdir; bizi ise Allah o gün için doğru yola iletmiştir. Bu sebepten onlar bizim tâbilerimizdir: Yarın (Cumartesi), Yahudiler; yarından sonra (Pazar) da Hristiyanlar içindir.**

2. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Benim ve benden Önceki peygamberlerin durumu, mükemmel, güzel ve kusursuz odalar inşa eden, fakat evin köşelerinden birinde bir tuğla yeri boş bırakan kimsenin durumu gibidir. İnsanlar (evin) etrafını dolaşırlar ondan hoşlanırlar ve keski binanın tamamlanması için buraya bir tuğla konmuş olsaydı, derler. Bundan sonra Allah'ın Resulü şöyle buyurdu: İşte ben, o tuğlayım.

3 . Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Hasis ile sadaka dağıtanın durumu göğüslerine veya köprücük kemiklerine kadar demir zırh giyinmiş iki şahsın durumları gibidir. İkincisi, malından bir şey tasadduk ettikçe vücudundaki (demir) gömlek, parmak uçlarına varıncıya ve izi silininceye kadar zail olur. Hasis ise, ne zaman bir şey verse yahut vermeği düşünse, (zırhının) her halkası, bulunduğu yeri ayırmağa —bir rivayette: sıkmağa— başlar; hasis, halkayı genişletmeğe çalışır, fakat o genişlemez.

4. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Benim durumum, ateş yakan bir kimsenin durumu gibidir: Etraf aydınlandığı zaman, aleve giden pervane ve arzda bulunan böcekler ateşe düşmeğe başlarlar ve o şahıs, onların ateşe düşmelerine manî olmağa çalışır; fakat onlar, insana galebe çalarlar ve ateşe dalarlar. İşte bu benim ve sizin durumunuzdur: Ben sizi ateşten korumağa çalışırım:

"Ateşten uzak durun!, ateşten uzak durun"; fakat (beni dinlemezsiniz ve) bana galebe çalıp kendinizi ateşe atarsınız.

5 Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Cennette (öyle büyük) bir ağaç vardır ki, bir binici, gölgesinde yüz sene (bineğini) sürer de onu katedemez

6 Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Zan (şüphe) dan sakının, zandan sakının, zandan sakının; zira zan, sözlerin en yalanıdır. Birbirinizi aldatmayın; birbirinize hased etmeyin; şahsî ihtiraslardan dolayı birbirinizle bozuşmayın; birbirinize buğzetmeyin; birbirinizle küsüşmeyin ve Allah'ın kulları, kardeş olun.

7. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Cuma günü bir saat vardır ki, bir müslüman, o anda ibadet eder ve Rabbından bir şey isterse, Allah ona istediğini verir.

8 . Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Gece "ve gündüz melekleri, birbiri arkasına size gelirler; sabah ve ikindi namazlarında toplanırlar; sonra sizinle birlikte geceleyenler semaya yükselirler. Allah onlara sorar (o, onları en iyi bilendir): Kullarımı nasıl bıraktınız ?

Melekler cevap verirler: Onları terk ettiğimizde namaz kılıyorlardı; onlara geldik yine namaz kılıyorlardı.

9. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İçinizden biri, ibadet ettiği yerde kaldığı müddetçe ve abdesti bozuluncaya kadar, melekler ona du'a ederler ve derler ki: Allahım, ona mağfiret et, Allahım, ona rahmet et.

10. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İçinizden biri Âmin dediği zaman melekler de semâda Âmin derler ve her ikisi de aynı anda vuku bulursa, geçmiş bütün günahları afvolunur.

11. Ebû Hurayra radiyallâhü anh dedi ki:

Bir şahıs, boynunda demir halka takılı bir deveyi kurban etmek için götürüyordu. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem ona dedi ki: Ona bin; adam cevap verdi:

Yâ Rasûla'llah, bu kurbanlık bir hayvandır. Bunun üzerine Allah'ın elçisi: Sana yazıklar olsun, bin ona; sana yazıklar olsun, bin ona, emrini verdi.

12. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İşte ateşiniz, Âdemoğlunun yaktığı bu ateş, Cehennem ateşinin yetmişte biridir. Bunun üzerine dediler ki:

Yâ Rasûla'llah, Allah'a yemin ederiz, eğer böyle ise, bu bize kâfidir. (Allah'ın Rasûlü devam etti ve şöyle) dedi: Cehennem ateşi, bundan 69 defa daha büyüktür ve hepsinin hararet derecesi, Cehennem ateşinin harareti gibidir.

13. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Allah mahlûkatı takdir ettiği zaman bir yazı yazdı: "Rahmetim, gazabım üzerine galip geldi", Buyazı, Arş üzerinde O'nun yanındadır.

14. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Muhammed'in hayatı elinde olan Allah'a yemin ederim, eğer benim bildiğimi siz bilmiş olsaydınız, çok ağlar, az gülerdiniz.

14a. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İçinizden biri, dövüştüğü zaman yüzden sakınsın

15. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Oruç, bir kalkandır. Aranızdan biri, oruçlu olduğu gün, ne edeb hârici bir harekette bulunsun nede böyle bir söz söylesin. Eğer birisi, onunla dövüşür veya ona sövüp sayarsa, "ben oruçluyum, ben oruçluyum" desin.

16. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Muhammed'in hayatı elinde olan Allah'a yemin ederim, muhakkak ki oruçlunun ağız kokusu, Allahkatında, misk kokusundan daha güzeldir. (Allah buyuracaktır ki)

"o, şehvetini, yiyecek ve içeceğini benim hatırım için terketti; bu oruç benim içindir; onun mükâfatını ben vereceğim".

17. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Peygamberlerden biri, bir ağaç altında konaklamıştı. Bir karınca onu soktu. Bunun üzerine eşyalarını oradan alarak ağacı ateşe verdi ve bütün karıncaları yaktı. Bu hâdise üzerine (Allah) ona vahyetti ki: "Bir kârınca (nın kabahati) değil mi? (Diğer karıncaların kabahati ne idi?)

18. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Muhammed'in hayatı elinde olan Allah'a yemin ederim, mü'minler üzerine meşakkat korkusu olmasa idi Allah yolunda dövüşe giden, sefer heyetinin arkasında oturmazdım; fakat onları götürmek için (erzak ve hayvan bakımından) kâfi kudret bulamıyorum; keza onlar da bana uymak ve benimle beraber olmak için kâfi kudret bulamıyorlar ve kalpleri, benim arkamda kalmaktan hoşnut değildir. .

19. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Her peygamberin müstecab du'ası vardır. Allah dilerse, ben du'âmı Kıyamet Gününde ümmetim lehine şefaat için tehir etmek diğer bir rivayete göre: saklamak— istiyorum.

20.Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Allah'a ulaşmak isteyen kimseye, Allah da ulaşmak ister; Allah'a ulaşmayı arzu etmiyen kimseye, Allah da ulaşmayı arzu etmez.

21 . Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Bana itaat eden kimse, muhakkak ki Allah'a itaat etmiş olur; isyan eden de muhakkak Allah'a isyan etmiş olur. (Benim tarafımdan tayin olunan) "emîr"e itaat eden kimse, muhakkak ki bana itaat etmiş olur; "emir"e itaat etmiyen kimse, bana itaat etmemiş demektir.

22. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Mallarınız çoğalıp taşıncıya zengin, kendisinden zekât alacak kimsenin (bulunmamasından) endişeleninceye kadar dünyanın sonu gelmeyecektir. (sonra ilâve etti:) İlim kaldırılacak, son saat yaklaşacak, karışıklık (fitne) zuhur edecek, herc çoğalacak. Sordular:

"Herc nedir, ya Rasûla'llah? (Hazreti Peygamber şöyle) dedi: "Öldürmek, öldürmek”

23. Rasûlu'llah (A.S.) dedi ki:

İki büyük gurup birbiriyle çarpışıncaya kadar kıyamet günü gelmeyecektir. Gayeleri aynı olduğu halde, bu iki gurup arasında pek çok ölü bırakan büyük bir kıtal olacaktır.

24. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Otuza yakın yalancı ve sahtekâr (kezzâb ve deceâl) çıkıpta kendilerinin, Allah'ın rasûlü olduklarını iddia etmedikçe kıyamet günü gelmeyecektir."

25. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Güneş battığı yerden doğmadıkça, Kıyamet Saati gelmeyecektir. Güneş (oradan) doğduğu ve insanlar da onu gördüğü zaman, hepsi de îman edeceklerdir. Fakat bu, insanın îmanının, kendisine fayda vermeyeceği bir ândır; çünkü o, daha önce iman etmemiş ve imanında her hangi bir hayır işlememiştir.

26. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Namaz için ezan okunduğu zaman, şeytan, yellenerek (hidetle) arkasını döner; öyle ki ezanı işitmez. Ezan bittiği zaman yüzünü döner; ibadete hazırlanmak için (ezanın son kısmı) tekrarlandığında yine arkasını döner. O da sona erdiğinde, kişi ile zihni arasında, onu meşgul edici düşünceler sokmak için (tekrar) yönelir ve namaz kılan şahsa daha önce düşünmediği şeyler için "şunu hatırla, bunu hatırla" demeğe başlar; nihayet insan, namazı nasıl kıldığını bilmeyecek duruma gelir.

27. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Allah'ın sağ eli doludur. Gece ve gündüz bol bol verilen nafaka dahî onu tüketmez. Gök ve yerin yaratıldığı zamandan beri O'nun infak ettiği şeyleri görmüyor musunuz ?

Sağ elindekinden hiç bir şey eksilmiyor. (ilâve ederek şöyle) dedi: O'nun Arşı su üzerindedir. Diğer elinde ise tutma kudreti vardır; (onunla) yükseltir ve alçaltır.

28. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Hayatım elinde olan Allah'a yemîn ederim, içinizden bazılarına öyle bir gün gelecek ki beni asla görmeyecek; (işte o zaman) beni görmeği, karısını, çocuklarını, malını ve mülkünü bir arada görmekten çok arzu edecek.

29. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Kisrâ (İran hükümdarı) ölecek, ondan sonra bir daha Kisrâ gelmeyecek; Kayser (Bizans hükümdarı) ölecek, ondan sonra bir daha Kayser gelmeyecek ve siz, onların hazinelerini Allah yolunda sarf edeceksiniz. (Bundan sonra Hazreti Peygamber,) harbin hud'a olduğunu açıklamıştır.

30. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellembuyurdu ki;

Allah (Azze ve Celi) şöyle buyur muştur: **"Salih kullarım için, hiç bir gözün görmediği, hiç bir kulağın işitmediği ve hiç bir kimsenin hatırına bile getirmediği nimetler hazırladım"**

31. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Sizi yalnız bıraktığımda diğer bir rivayette: bırakıldığmızdasiz de beni yalnız bırakınız; zira sizden evvelki milletler, peygamberlerine sual sormak ve onlarla ihtilâf etmek yüzünden helak oldular. Sizi bir şeyden menettiğim zaman ondan sakının; bir şey emredersem, gücünüzün yettiği kadar onu yapmağa (bir rivayette) **başarmağa çalışın.**

32. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki;

Sabah namazı için ezan okunduğu zaman içinizden biri, gusül abdesti almayı gerektiren bir durumda ise, o günün orucunu tutmasın

33. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Allah'ın 99, (yüzden bir eksik) ismi vardır; bu isimleri zikreden kimse, Cennete girer. Allah, (aded itibariyle) tek (bir) dir, tekleri sever.

34. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki;

İçinizden biri, mal ve yaratılış bakımından kendisinden üstün bir kimse gördüğü zaman, daha yüksek olana değil de daha aşağı olana baksın

35. Fe Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Bir köpek, birinizin kabına ağzım soktuğu zaman, o kabı temizlemek için yedi defa yıkasın.

36. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Muhammed'in hayatı elinde olan Allah'a yemin ederim, gençlerime odun demetleri taşımalarını ve bir şahsa da cemaate namaz kıldırmasını emretmeyi, sonra da (cemaate iştirak etmeyenlerin) evlerini, içindekilerle birlikte ateşe vermeyi (ne kadar arzu ettim).

37. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Korku ile yardım olundum; ve bana manâ dolu söz bir rivayette: konuşma (kelâm) verildi

38. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki .

Birinizin takunyasının tasması veya kayışı koptuğu zaman, tek takunya ve çıplak ayakla yürümesin; ya her iki ayağında takunya giysin yahut t a her iki ayağını çıplak bıraksın,

39. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

(Allah Ta'âlâ şöyle buyurmuş tur:) İnsanoğlu nezir yapmakla, benim kendisi için takdir etmediğim hiç bir şeyi elde edemez; fakat nezir yapmakla benim kendisi için takdir ettiğim şeyi elde ettiği zaman, ben, cimriden (bir miktar sadaka) çıkarmış olurum ve o da önce hiç vermemiş olduğu şeyi vermiş olur.

40. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Allah Ta'âlâ şöyle buyurmuştur:

Sadaka ver, ben de sana (daha fazlasını) vereyim. (Hazreti Peygamber), harbin hud'a olduğunu açıkladı.

41. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Meryem oğlu İsâ, bir adamın hırsızlık yaptığını görünce ona sordu:

[Hırsızlık mı yaptın? Adam, şu cevabı verdi: O'ndanbaşka İlâh olmayan (Allah'a) yemîn ederim ki hayır. Bunun üzerine İsâ şöyle dedi: Allah'a îman ve kendi gözümü tekzîb ederim

42. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Ben, size ne bir şey veririm ve ne de sizi ondan menederim. Ben sadece bir hazinedarım, emrolunduğum şekilde korum

43. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İmam, sadece kendisine uyulan bir kimsedir; (bu bakımdan) ona aykırı hareket etmeyiniz. O, tekbîr aldığı zaman, siz de alınız; rükû'a vardığı zaman, siz de öyle yapınız; o, "semia'llahu limen hamiden" dediği zaman, siz de "Allahumma Rabbena leke'lhamd" deyiniz. O secdeye vardığı zaman, siz de secde ediniz.. O oturarak kıldığı zaman, siz de öyle yapınız.

44. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Namazda saffı düz tutunuz; çünkü saffın düzgün olması, namazın güzelliğindendir

45. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

(Bir gün) Âdem ve Mûsâ, birbirleriyle münakaşaya girdiler.

Mûsâ dedi ki:

İnsanları yoldan çıkaran ve onları dünyaya kovduran Âdem sen değil misin?

Âdem, şu cevabı verdi:

Allah'ın, her şeyin ilmini verdiği ve risaletiyle onu insanların en üstünü yaptığı Mûsâ da sen değil misin?

Mûsâ "evet" deyince, Âdem, sözüne devam etti ve şöyle dedi:

(O halde) ben yaratılmadan önce, ne yapacağımın (Allah tarafından) takdir olunmasından dolayı beni mi mes'ûl tutacaksın?

Bu delile dayanarak Âdem, Musa'yı (münakaşada) mağlûp etti.

46. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

(Bir gün) Eyyûb çıplak bir vaziyette yıkanırken, altından bir çekirge sürüsü üzerine düşmeğe ve Eyyûb da onları elbisesine toplamağa başladı. Bunun üzerine Rabbı ona hitaben şöyle buyurdu:
Ey Eyyûb, ben seni, bu gördüğün şeylerden müsteğni kılmamış mıydım?
Eyyûb şu cevabı verdi: Ey Rabbım, ona ne şüphe; fakat ben, bereketinin bolluğu üstünde bir zenginliğine sahip değilim ki.

47. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Kur'ân,[1] Dâvûd için kolaylaştırıldı. Atlarının koşumlu olmalarını emrederdi de atına takım vurulmadan önce Kur'ânı okur tamamlardı. Kendi alın teriyle kazandığı şeylerden başka bir şey yemezdi.

48. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Salih bir kişinin rü'yası, peygamberliğin kırkaltıda biridir.

49. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Küçük büyüğe, yürüyen oturana, az çoğa selâm verir.

50. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
İnsanlar, "lâ ilahe illa'llah" deyinceye kadar, onlarla muharebe etmekten asla vazgeçmem. "Lâ ilahe illa'llah" dedikleri zaman, ödenmesi gereken hakları müstesna, kanlarını, mallarını ve canlarını benden (yani benim hücumumdan) korumuş olurlar. Bu kimselerin hesapları da artık Allah iledir.

51. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
(Bir gün) Cennetle Cehennem münakaşaya giriştiler.
Cehennem dedi ki: Zalim ve kibirli olanların yeri olarak tercih edildim. Bunun üzerine Cenet:
Nasıl olur ki, bana zayıf, âciz ve basit olanlardan başka hiç kimse girmez, dedi. Allah, Cennete hitap etti:
Sen, benim rahmetimsin; kullarımdan istediğime, senin vasıtanla rahmet ederim. Sonra, Cehenneme hitaben:
Sen de benim azabımsın; kullarımdan dilediğime şeninle azab ederim. Her ikiniz de dolacaksınız. Cehennem. Allah Ta'âlâ ayağını üzerine koyunca o yeter, yeter diye bağırmadıkça dolmayacaktır : Ancak bundan sonra, kendisini dolmuş bulacak ve içindekiler, birbirlerine karışıp toplanacaktır. (Cehennemine kadar dolarsa dolsun) Allah, halktan hiç birine zulmetmez. Cennete gelince, Allah onun için başka halk yaratacaktır.

52. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Biriniz, tabi'î hacetini gördükten sonra temizlenmek için taş parçaları kullanırsa, bunların sayılarını teklesin.

53. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Allah Ta'âlâ buyurmuştur ki: Kulum, iyi bir iş yapacağını (kalben) söylediği zaman, o işi yapmasa bile, onun için bir iyilik yazarım; o işi yaptığı zaman da, on mislini yazarım. Fakat kötü bir iş yapacağını söylerse, onu yapmadıkça bağışlarım; yaparsa, (kötülük hanesine) bir misliyle yazarım.

54. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Allah'a yemîn ederim, içinizden birinin, Cennetten elde edeceği bir kamçı bağı (kadar yer), yerle gök arasındaki şeylerden daha hayırlıdır.

---

[1] "Kur'ân" kelimesi, burada, müslümanların kitabı Kur'ân'a değil, fakat Ebû Davud'a gönderilen "Zebûr" dalâlet etmektedir.

55. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Eğer içinizden biri için, Cennette alâlade (aşağı derecede) bir yer hazırlanırsa, ona şöyle denilir: "iste". O, tekrar tekrar ister; bunun üzerine ona sorulur: "İstedin mi?"] o, "evet" der. Bundan sonra Allah ona "istediğin her şeye, bir misli fazlasıyla sahip oldun" buyurur.

56. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Eğer (benim için) Hicret olmasa idi, Ensardan biri olurdum. Halk bir dere veya vadiyi, Ensar da diğer bir dereyi tutsa idi, ben, Ensarla birlikte onların derelerini tutardım

57. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İsrailoğulları olmasa idi, yiyecek bozulmaz, et kokmazdı; Havva olmasa idi, hiç bir kadın kocasına ihanet etmezdi.

58. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Allah, Âdem'i kendi suretinde yarattı: Boyu, 60 kulaç (zira') idi. Onu yarattığı zaman, dedi ki: "Git ve şuradakilere selâm ver, Orada meleklerden bir gurup oturuyordu ve senin selâmına ne cevap vereceklerine dikkat et; diğer bir rivayette: sana selâm verecekler; zira bu, senin ve senin çocuklarının selâmı olacak". Bunun üzerine Âdem oraya gitti ve "esselâmu aleykum" dedi. Melekler de ona "ve aleyke'sselâm ve rahmetu'llah" diyerek ve "ve rahmetu'llah" sözünü de ilâve ederek cevap verdiler. (Hazreti Peygamber devamla) dedi ki: Cennete girecek olan her şahıs, Âdem suretinde ve 60 kulaç uzunluğunda olacak. Mahlûkat (insanlar), bu güne kadar daima küçüle gelmiştir

59 . Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemdedi ki:

Ölüm meleği Musa'ya gelerek şöyle dedi "Rabbına icabet et". (Hazreti Peygamber) ilâve etti: Bunun üzerine Mûsâ, ölüm meleğinin gözüne vurdu ve onu... parçaladı. Melek, (Aziz ve Celîl olan) Rabbına döndü ve O'na şöyle dedi:

"Sen beni ölmek istemeyen bir kuluna gönderdin, o da benim gözümü parçaladı. (Hazreti Peygamber devamla) buyurdu ki; Bunun üzerine Allah onun gözünü iade etti ve şöyle dedi:

"O kuluma git ve sor: Senin arzun hayat mıdır? Eğer bunu istiyorsan, elini bir boğanın arkası üzerine koy; elin ne kadar kıl kaplarsa, o kadar sene yaşarsın".

Mûsâ sordu: "Sonra ne olacak? Melek cevap verdi: "Sonra öleceksin". (Mûsâ): Eğer böyle ise erken (ölmek) daha iyi" dedi ve ilâve etti:

"Rabbım, beni bir taş atım mesafe ile mukaddes araziye daha çok yaklaştır" Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Eğer ben orada olsa idim, size kızıl bayır yanındaki yol kenarında onun kabrini gösterirdim

60. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İsrail oğulları, çırıl çıplak yıkanırlar ve birbirlerinin mahrem yerlerini görürlerdi; hâlbuki Mûsâ tek başına yıkanırdı. (Bir gün) dediler ki:

"Allah'a yemin ederiz, Mûsâyı bizimle birlikte yıkanmaktan meneden husye iltihabından başka bir şey değildir".

Hazreti Peygamber devam etti: Bir gün Mûsâ, yıkanmak için ayrılmıştı; elbiselerini bir taş üzerine koydu; fakat taş, elbiseleriyle birlikte yuvarlanmağa başladı. Mûsâ,

"elbisem, ey taş, elbisem ey taş diyerek taşın arkasından koşturanca, İsrail oğulları Musa'nın mahrem yerlerini gördüler ve dediler ki: "Allah'a yemin ederiz, Musa'da hiç bir şey yokmuş". Hazreti Peygamber ilâve etti: Musa'nın mahrem yerleri Mısır'ı terk ederek, yerleşmek üzere Filistin'e gidiyordu. Görününce taş durdu; Mûsâ elbiselerini aldı ve taşa vurmağa başladı.

(Haberin râvisi) Ebû Hurayra diyor ki: Allah'a yemîn ederim taşın üzerinde Mûsâ tarafından bırakılmış altı-yedi darbe izi vardır.)

61. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

(Gerçek) zenginlik, mal çokluğundan değil, nefsin hiç bir şeye muhtaç ol ulamasındandır.

62. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Zengin bir kimse tarafından verilen bir sözün yerine getirilmemesi ve (bir müddet) uzatılması, bir nevi zulümdür. Eğer içinizden biri, zengin bir adamla böyle bir işe girişmişse, onun peşine düşsün.

63. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Kıyamet günü, Allah'ın hiddetini ayaklandıran insanların en kötüsü ve en gafili, "kralların kıralı" denilen kimse olacaktır; Azîz ve Celîl olan Allah'tan başka Melik yoktur.

64. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Bir zamanlar iki elbise içinde kasıla kasıla yürüyen bir şahıs vardı ve kendisi, kendi nefsine gurur veriyordu. (Bir gün) arz, bu adamı içine çekti; (şimdi) kıyamet gününe kadar, orada sıkıntı içinde kıvranacaktır.

65 . Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Azîz ve Celîl olan Allah buyurmuştur ki: Ben, kulumun benim hakkımdaki zannına göreyim.

66. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Her doğan kimse, bu fıtrat (İslâm) üzere doğar; sonra, anası veya babası, onu yahudi veya hristiyan yapar. Meselâ siz, (büyütmek için) hayvanlar dünyaya getirtirsiniz; yeni doğanların kulak veya burunlarını siz kesmedikçe, onların kulaksız veya burunsuz doğduğunu görür müsünüz? (Hazreti Peygambere) sordular: "Ya Rasûla'llah, çocuk iken ölen inanmayanlar hakkındaki görüşün nedir (Hazreti Peygamber) şu cevabı verdi: Onların ne yaptıklarını Allah daha iyi bilir.

67 . Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İnsanda bir kemik vardır ki, toprak onu hiç bir zaman eritmez. İnsan, kıyamet günü bu kemikten terkib olunacaktır. (Hazreti Peygambere) sordular:

"Bu hangi kemiktir?" (Hazreti Peygamber) dedi ki: Bel kem iğin in nihayetinde bulunan acamdır. (Râvi) Ebu'îHasan şöyle der: "kelime, 'acab'dır; fakat onu mim harfiyle söylemiştir."

68. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

(iki oruç arasını) birleştirmekten çekinin, iki oruç arasını birleştirmekten çekinin. (Hazreti Peygambere) sordular: "Sen birleştiriyorsun, yâ Rasûla'llah". (Hazreti Peygamber) dedi ki: Ben sizin gibi değilim. Ben gecelediğim zaman Rabbım beni doyuruyor ve susuzluğumu gideriyor. Siz, kudretiniz nisbetinde iş yüklenin.

69. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Uykudan kalktığınız zaman, elinizi yıkamadan önce, abdest için su kabına sokmayın; çünkü uyku esnasında elinizin nerelerde kaldığını bilemezsiniz.

70. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İnsanların, küçük bir kemik parçasını hediye etmeleri bile, güneşin yükselmeğe devam ettiği müddetçe sadaka yerine geçer. (yine dedi ki:) İki şahıs arasını âdilâne halletmek de keza bir sadakadır. Bir şahsa, hayvanına binmesinde veya eşyalarının ona yükletilmesinde yardım etmek yine bir sadakadır. Güzel bir söz, sadakadır. Namaza doğru atılacak her adım, sadakadır. Yol üzerinden güçlük verici her hangi bir engeli kaldırmak da yine bir sadakadır.

71. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Hayvan sahibi, hayvanlarının hakkını (zekâtını) ödemediği zaman, (bu hayvanlar), kıyamet günü o şahsa musallat edilecek ve onun yüzünü ayaklarıyla tekmeleyecektir.

72. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İçinizden birinizin hazinesi, kıyamet günü, saçları dökülmüş bir ejdere dönecek. Sahibi ondan kaçmağa çalışacak, fakat o, sahibinin peşinden koşacak ve bağıracak:

"Ben senin hazinenim". (Hazreti Peygamber) ilâve etti: Allah'a yemin ederim, onu yakalayıncaya kadar kovalayacak ve lokma lokma edecek

73 . Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Durgun ve akıntısı olmayan, fakat yıkanmağa elverişli olan suya işenmez.

74. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Muhtaç olan kimse, halk arasında dolaşarak bir veya iki lokma yahut bir veya iki hurma kazanan dilenci değildir. Muhtaç, o kimsedir ki, ihtiyaçlarım temin edemez, halktan istemeğe utanır ve halk, ona sadaka vermek için halini bilmez.

75. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Bir kadın, kocası evde iken, (işinin çokluğu dolayısıyla) kocasının izni olmadan oruç tutmaz; keza kocasının izni olmadan, başka birisinin eve girmesine müsaade etmez. Kadının, kocasının kazancından, onun emri olmaksızın verdiği sadakanın yarı ecri kocasına aittir.

76. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İçinizden hiç kimse ölümü is temesin ve o gelmeden, onun için dua etmesin. İçinizden biri öldüğü zaman, onun ameli diğer bir rivayette: eceli son bulur. Mü 'minin yaşının uzunluğu, onun, sadece hayrını artırır. Bu, sadaka vermekten hasıl olan ecirdir, yoksa kadının, kendisine ait olmayan şeyi sadaka olarak verdiğini kocasına bahsetmesinden değil.

77. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Hiç biriniz üzüme "kerm" demesin; zira "kerm", müslüman kişidir[2]

78. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki;

(Bir gün) bir şahıs, diğer bir şahıstan bir tarla satın aldı. Alıcı bu arazide altın dolu bir küp buldu ve diğer şahsa dedi ki:

"Altınını benden al; çünkü ben senden yalnız arazi satın aldım, altın satın almadım". Araziyi satan şahıs ona şu cevabı verdi:

"Ben sana araziyi ve o arazide bulunan her şeyi sattım". Bunun üzerine, hakem olarak bir başka şahsa başvurdular. Hakem onlara sordu:

"Çocuklarınız var mı?" Onlardan biri, "benim bir oğlum var" diğeri de "benim bir kızım var" dediler. Bunun üzerine hakem onlara dedi ki:

"Çocuklarınızı birbiriyle evlendirin; bu altının (bir kısmını) kendiniz için harcayın; bir kısmını da tasadduk edin.

79. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Bindiğiniz devenizi kaybettik ten sonra, onu tekrar bulduğunuzda sevinmez misiniz? "Evet, yâ Rasûla'llah" dediler. (Hazreti Peygamber devam etti:) Muhammedin hayatı elinde olan (Allah'a) yemîn ederim ki, kulu, (pişman olup) tevbe ettiği zaman, Allah, onun tevbesinden, kaybettiğiniz deveyi bulduğunuz zamanki memnuniyetinizden çok daha fazla memnun olur.

80. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

---

[2] "Ineb" ve "kerm" kelimeleri, üzüm manasında kullanılır; bununla beraber kelimenin kökü, âlicenaplık ve cömertlik manalarındadır. Bu sebeple belki de Hz. Peygamber, bu mühim kelimenin sadece üzüm manasında kullanılmasını uygun bulmamıştır.

El Buhârî, "kendiniz için" yerine "ikisi için" ibaresini kullanmıştır.

Azîz ve Celîl olan Allah buyurmuştur ki, kulum bana ulaşmak için bir karış ilerlediği zaman ben ona bir kol boyu (dirsekle parmak ucu arası kadar) yaklaşırım. O bana doğru bir kol boyu ilerlediği zaman, ben ona iki kol boyu (bir kulaç) yaklaşırım. O bana bir kulaç ilerlediği zaman, ben ona giderim bir rivayette: ona doğru süratle ilerlerim

81. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Abdest aldığınız zaman, burnunuza suyu çekin, sonra onu dışarıya çıkartın.

82. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki;
Muhammed'in hayatı elinde olan (Allah'a) yemîn ederim, elimde Uhud dağı gibi altın olsa idi, yanımda bundan tek bir dinar kalıpta onu benden alacak bir kimse çıkıncaya kadar, üzerimden üç gün geçmesini istemezdim; (Allah önünde) benim üzerimde borç olarak tuttuğum hiç bir şey yoktur.

83. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Yemeğin hararet ve dumanın dan sizi müsteğni kılan aşçı, yemeğinizi —bir rivayette: yemeği — size getirdiği zaman, onu da sizinle birlikte yemeğe davet edin; hiç olmazsa eline bir lokma koyun bir rivayette: eline verin.

84. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Hiç biriniz (efendi manâsına) "rabbına su ver", yahut "rabbına yiyecek ver", yahutta "rabbın için ışık tut" demesin. Yine hiç biriniz, (aynı manâda) "rabbım" demesin, "efendim" desin; "kulum" "ümmetim" demesin, "oğlum", "kızım", "evlâdım" desin.

85. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Cennete ilk girecek olan gurup, yüzleri, on dördüncü gecenin ay ışığı gibi parıldayanlar olacaktır: Onlar, orada ne ağızlarından, ne burunlarından ve ne de başka bir yerlerinden biç bir şey çıkarmayacaklardır. Onların kabları ve tabakları, altın ve gümüşten, buhurdanlıkları, ödağacından olacaktır ve onlardan misk sızacaktır. Her birinin iki zevcesi bulunacak ve o kadar güzel olacaklardır ki, etlerinin altında, bacak kemiklerinin ilikleri görülecektir. Orada bulunanlar, aralarında ihtilâfa düşmeyecekler bir birlerine düşman olmayacaklardır ve onlar sabah ve akşam, Allah'ı zikredecekler dir.

86. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Allah'ım, ben, seninle, senin hiç bir zaman bozmayacağın bir anlaşma yaptım; fakat ben, yine de bir beşerim. [Hangi mü'mine eziyet ettimse yahut söz söyledimse yahut dövdümse yahut lânetledimse, bütün bunları (onun hesabına) salât, zekât ve yakınlık kıl ki, o, bunlarla sana yakın olsun. .

87. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Ganimet, bizden öncekilere halâl değildi. Allah, bizim zayıflığımızı ve acizliğimizi görmüş ve buna karşılık olarak onu bize halâl kılmıştır.

88. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Bir kadın, sahip olduğu bir kedi yüzünden veya onu bağlaması yüzünden cehenneme girdi: Elin de tuttuğu bu kediye ne yiyecek vermişti ve ne de onu, yeryüzündeki haşaratı yemesi için serbest bırakmıştı; nihayet kedi, açlıktan ölmüştü.

89. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Hırsızlık yapan hiç bir hırsız yoktur ki, hırsızlık yaptığı esnada mü'min olsun; hiç bir zâni yoktur ki, zina işlediği esnada mü'min olsun; aranızda hiç kimse yoktur ki, haram olan içkiyi yani şarabı— içtiği esnada mü'min olsun. Muhammed in hayatı elinde olan (Allah'a) yemin ederim ki, içinizden,

mü'minlerin dikkatini çeken, kadri büyük bir ganimeti gasbeden hiç kimse yoktur ki, onu gasbederken mü'min olsun (ve yine) içinizden sahtekârlık yapan hiç kimse yoktur ki, sahtekârlık yaptığı esnada mü'min olsun. (Bütün bunlardan) uzak durun, uzak durun.

90. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Muhammed'in hayatı elinde olan (Allah'a) yemin ederim ki, bu halk (Araplar) arasında veya yahudi ve hristiyanlar arasında beni dinlemeden veya benim vasıtamla gön derileri (din) e inanmadan ölen kimseler, ancak Cehennem ashabından olmuşlardır.

91. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Namaz, esnasında, (imamın hatasını ikaz için) "tesbîh" (subhâne'llah) erkeklere, el vurmak da kadınlara mahsustur.

92. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Bir müslümanın Allah yolunda almış olduğu her yara, kıyamet günü, yenice olmuş gibi, kan fışkırır haliyle görülecektir: Bu fışkıranın rengi, kan rengi, fakat kokusu, misk kokusudur.

93. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İçinizden biri çıkıpta "her şeyi Allah yarattı; fakat Allah'ı kim yarattı?" demedikçe, sual sormaktan vaz geçmeyeceksiniz.

94. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Evime gidiyorum ve yatağı mın üzerine veya: evimde düşmüş bir hurma buluyorum; onu yemek için alıyorum; fakat onun sadaka olmasından korkuyor ve atıyorum.

95. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İçinizden birinin, ailesi aley hinde (yemin edipte) bu yemininde inad ve İsrar etmesi, Allah katın da, (yemini bozup) üzerine farz olan kefareti ödemesinden daha büyük bir günah teşkil eder

96. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İki kişi yemin etmeğe zorlanır ve her ikisi de yemin etmekten utanırlarsa, aralarında kur'a çekin

97. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İçinizden biri, sütü sağılan bir deve veya koyun satın alırsa, sütünü sağıncaya kadar muhayyerdir. (Hayvanların süt verişlerini anladıktan sonra) ya kabul eder, ya da geri verir; ancak iade ettiği taktirde (çıkardığı süt karşılığı) bir miktar da hurma verir.

98. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İhtiyar kişi, iki arzu karşısında "genç kalır: Uzun ömür ve bol mal.

99. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki

Hiç biriniz, elindeki silâhla kardeşine işaret etmesin; çünkü o, şeytanın, belki de elinden çekebileceğini anlamaz ve böylece Cehennemin çukuruna düşer,

100. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Allah'ın hiddeti, bunu, O'nun Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme yapanlara karşı çok şiddetli olmuştur (Hazreti Peygamber bunu söylerken ön dişine işaret ediyordu)

101. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Allah'ın hiddeti, Rasûlünün, Allah yolunda öldürdüğü kimseye karşı çok şiddetli olmuştur

102. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Her insanın, kaçınılmaz şekil de, zinaya karşı az çok ibtilâsı vardır. (izah etti:) Şöyle ki: Göz, zinası bakmaktır ve tahakkuku birleşmekledir. Dil, zinası (açık saçık) konuşmaktır. Kalp zinası arzudur; tenasül organı, günahı ister tastik etsin, ister tekzîb, (fark yoktur).

103. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
İslâmı güzel olan kişinin her iyi ameli için on mislinden yedi yüz misline kadar iyilik; işlediği her kötü amel için de bir misli kötülük yazılır ve bu, Allah'a ulaşıncaya (yani ölünceye) kadar devam eder.

104. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Biriniz bir cemaate imam olduğu vakit, namazı hafifletsin (kısaltsın); çünkü arkasında çok ihtiyarlar, zayıflar ve sakatlar bulunabilir; fakat yalnız başına kıldığında istediği kadar uzatabilir.

105. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
(Bir defasında) melekler dediler ki "Ey Rabbımız, fulan kulun kötülük yapmak istiyor". Allah, her şeyi onlardan daha iyi görür; onlara şöyle buyurdu: "Onu gözleyin; eğer o işi yaparsa bir misli (kötülük) yazın; eğer terkederse, onun için iyilik yazın; zira o, benim için o işi yapmaktan vazgeçmiştir".

106. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Azız ve Celîl olan Allah şöyle buyurdu: "Kulum beni tekzîb etti; hâlbuki bu ona uygun değildi. Kulum bana küfretti, halbuki bu ona uygun değildi. Onun beni tekzîb etmesi "bizi ilk defa yarattığın gibi tekrar yaratamazsın" (yani öldükten sonra) demesidir. Bana küfretmesi de "Allah bir oğul edindi" demesidir. Hâlbuki ben hiç kimseye muhtaç değilim: Doğmadım ve doğurmadım, hiç bir dengim de yoktur".

107. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
(Yazın öğle namazını) vaktin serinliğinde kılın, çünkü şiddetli hararet, Cehennemden bir parçadır.

108. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Abdesti bozduktan sonra yenisini almadıkça namazınız kabul olunmaz.

109. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Namaz için ezan okunduğun da, vakur adımlarla namaza gidin (ve hangi kısmında yetişirseniz imama uyarak) kılın; yetişemediğiniz kısımları da (sonradan) tamamlayın.

110. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Allah, biri diğerini öldüren ve her ikisi de Cennete giren iki adama güler. "Bu nasıl olur, ya Rasûla'llah" diye sordukları zaman (Hazreti Peygamber) dedi ki: "Bu öldürülen, (şehit olarak) Cennete girer; sonra diğeri Allah'a tövbe eder; Allah da onu İslama hidayet eder; Sonra bu şahıs, Allah yolun da dövüşür ve şehit düşer.

111. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Bir kardeşinizin (müşteriye) malını) sattığı esnada, kendi malınızı satmak için teklifte bulunmayın; keza kardeşiniz bir kızı taleb ettiği zaman, siz de o kıza tâlib çıkmayın.

112. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Mü'min yalnız bir karınla yedili halde kâfir, yedi karınla yer

113. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Bir gün Hıdır, otsuz ve kuru bir yere oturmuştu ki, bu yer hemen yeşil otlarla kaplanmış ve peşisıra dalgalanmağa başlamıştır; bu yüzden ona Hıdır denilmiştir.

114. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Muhakkak ki Allah, kıyamet günü (peştamalını) topuklarına kadar salıvermiş (kibirli) kimseye bakmaz.

115. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
İsrailoğullarına, "kapıdan secde ederek girin ve (maksadımız, isyanımızın) affı (hıttatun) dır, deyin" denildi; fakat onlar (bu sözü) değiştirerek kıçları üzerinde sürünüp girdiler ve (hıttatun yerine) "habbetun" (arpa tanesi) dediler

116. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Gece (ibadet için) kalktığınızda, diliniz, Kur'ân okuyuşunuzu, ne söylediğinizi anlamayacak derecede bozarsa, yatağınıza uzanın.

117. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Allah Taâlâ buyurmuştur ki: "Âdemoğlu, (ümitsizlikten dolayı, gece ve gündüzden ibaret olan) "dehr" (zaman) i kötülemesin; zira "dehr" benim. Gece ve gündüzü (birbiri arkasına) gönderirim; dilediğim zaman da onları kabzederim.

118. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Rabbinın ve efendisinin tam itaatmda iken ölen köle için ne büyük saadet, ne büyük saadet. '

119. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Namaza kalktığınız vakit önünüze tükürmeyin; çünkü namazda kaldığınız müddetçe Allah'ındır. Solunuza veya ayakaltına tükürür, sonra da üzerini örtersiniz.

120. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
(Cuma hutbesinde) konuşan cemaata "sus" demen bile kendi cihetinden hatalıdır

121. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Allah'ın kitabına göre ben mü'minler arasında insanların en üstünüyüm. Kim borç bırakır veya fakr u zaruret içinde ölüp giderse beni çağırınız; çünkü ben, onun velisiyim. Fakat kim mal terk edip giderse, yakın akrabaları, rüchaniyetle o mala sahip olsunlar.

122. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Hiç kimse "Allahım, dilersen bana mağfiret et" ve "dilersen bana rahmet et" veya "dilersen bana rızık ver" demesin. Açık surette O'ndan istesin, Şüphesiz O, dilediğini yapar, O'nun için hiç bir zorlayıcı şey yoktur.

123. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:
Peygamberlerden biri sefere çıktı ve (çıkmadan önce) halka "bir kadınla evlenmeye niyet eden ve fakat henüz evlenmemiş olan, bir ev inşa eden ve henüz çatısını örtmemiş olan, koyun veya deve satın alan ve onlardan doğacak yavruları bekleyen kimse, benimle birlikte gelmesin; dedi ve (düşmanla) dövüşmek için ilerledi. Bir şehrin yanına geldiği zaman, vakit, ikindi veya ona yakın bir vakitti. Güneşe dedi ki: "Sen (Allah/m emrinde) bir memursun, ben de bir memurum; Allahım, onu benim için bir müddet tut" ve Allah da, ona zafer verinceye kadar, güneşi tuttu. (Zaferden) sonra ganimetleri topladılar. Bunları yemek (yakmak)" için bir ateş geldi, fakat yemekten imtina etti. Bunun üzerine Peygamber dedi ki: "Aranızda bir sahtekâr var; her kabileden bir kişi bana biat etsin". Her kabileden birer kişi gelip ona biat ettiler. Bunlardan birinin eli, peygamberin eliyle birleşince, peygamber "sahtekâr sizin aranızda; kabilesi bana biat etsin" dedi. Kabile ona biat etti;

iki veya üç şahsın eli, peygamberin eliyle birleşince, peygamber dedi ki: "Sahtekâr sizin aranızda; sahtekârlığı siz yaptınız". Hazreti Muhammed (sallallâhü aleyhi ve sellem) devam etti: Bunun üzerine, o şahıslar, öküz başı gibi altın çıkardılar ve diğer ganimetler arasına koydular. Ateş geldi ve (hepsini) yedi (yaktı). Hazreti Peygamber ilâve etti: Ganimet, bizden evvel hiç kimseye halâl olmamıştı. Fakat Allah, bizim zayıflığımızı ve aczimizi görmüş ve onu bizim için meşru kılmıştır

124. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Bir gün uyurken (rüya) gördüm; bir kuyudan halkın (develerini) sulamak için su çekiyor ve bir havuzu dolduruyordum. Bu sırada Ebû Bekr geldi ve beni dinlendir mek için kovayı elimden aldı; iki kova su çekti; fakat çekişinde zayıflık vardı. Allah ona mağfiret edecektir. (Hazreti Peygamber devam etti ve) dedi ki: Sonra Ömer İbnu'l Hattâb geldi ve kovayı ondan aldı. Hiç kimse onun çekişi gibi su çekmemişti; öyle ki, halk memnun dönüp giderken havuz dolmuş taşıyordu.

125. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki :

Siz, kırmızı yüzlü, kısa burunlu, küçük gözlü, yüzleri kat kat olmuş kalkanlar gibi kaim etli yabancı milletlerden Hûz ve Kirman halkı ile dövüşmedikçe kıyamet kopmayacaktır.

126. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Gurur ve kibir, at ve deve sahiplerinde, vakar ise koyun sâhiplerindedir.

127. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Siz, takunyaları kıldan yapılmış bir kavimle dövüşmedikçe kıyamet günü gelmeyecektir.

128. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Bütün halk bu meselede zannımca riyaset meselesinde Kureyş'e tâbi olacaktır. Yine bu halkın müslümanları, Kureyşli bir müslümana, kâfirleri de Kureyşli bir kâfire uyacaktır.

129. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Deveye binen kadınların en hayırlıları, Kureyş kadınlarıdır. Küçüklüğünde, çocuklarına en çok şefkat gösterenleri ve kocalarının mallarına en çok dikkat edenleri de yine Kureyşli kadınlardır.

130. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

(Kötü tesirli veya nazarı dokunan) göz, bir gerçektir. (Hazreti Peygamber), dövme (vücut üzerine şekiller yapma) yi menetti.

131. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Hiç kimse, namaz tarafından tutulduğu müddetçe namazdan çıkmaz ve diğer namazı beklemedikçe hiçbir şey onun namazdan çıkmasına engel olmaz.

132. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

(Sadaka) veren el, (onu) alan elden hayırlıdır ve (sadaka vermeye) geçimim üzerine aldığın kimselerden başla.

133. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Ben, dünya ve ahirette Meryem oğlu İsa'ya yakınlık bakımından bütün insanların önündeyim. Hazreti Peygambere sordular:

"Nasıl, ya Rasûla'llah" ? O, şöyle cevap verdi: Bütün peygamberler, anaları ayrı babaları bir, aynı soydandırlar ve dinleri de birdir. Ayrıca, İsâ ile benim aramda hiç bir peygamber yoktur. Her halde İsâ'nın babasının olmadığını ve yalnız annelerinin farklı olduğunu murad etmiş olacaktır.

134. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Uyurken gördüğüm bir rüyada, bana arzın hazineleri getirildi ve elime iki altın bilezik konuldu. Bu bana büyük bir kötülük gibi göründü ve beni müteessir etti. Bunun üzerine her ikisine de

üfürmekliğim vahyolundu. Onlara üfürdüm ve onlar da kayboldular. Bu iki bileziği, etrafımı sarmış iki yalancı ile tevil ettim. Bunlardan biri San'â, diğer de Yemâme kahramanı idi.

135. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

İçinizden hiç birinin yalnız ameli, onun kurtarıcısı değildir; fakat doğru yolu takip edin ve (Allah'a) yaklaşın. (Hazreti Peygambere) sordular: "Sende mi, ya Rasûla'llah?" (Hazreti Peygamber) şu cevabı verdi: Evet ben de, Eğer Allah, fadl ve rahmetiyle beni örtmezse. .

136. Ebû Hureyre dedi ki:

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem iki çeşit satışla iki çeşit giyimi menetti: (İkincisi hakkında) bir kimsenin, gizli yerlerini örtmeyen tek bir elbiseye bürünmesi ve namaz esnasında örtüsünü omzu üzerine gelişi güzel atıp, iki ucunu çaprazlama boynu üzerine dolamaması. (Satış hakkında da) Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dokunma ve atma usulünü ve hile ile mal fiatının artırılmasını menetti

137. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dedi ki:

Konuşmaktan âciz hayvanların sebep oldukları ziyan heder olacaktır (yani, bundan dolayı her hangi bir mes'ul aranmayacaktır). Keza bir kuyu, bir maden ocağı ziyandan mes'ûl değildir. Sahipsiz definede beşte bir vergi vardır.

138. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemdedi ki:

Hangi şehre gelir ve oradaki hissenize binaen oturursanız... (Hazreti Peygamberin)" orası sizindir" veya buna benzer bir şey söylediğini zannediyorum—, Allah'a ve Rasülüne isyan etmiş hangi şehir olursa (ganimetin) beşte biri Allah ve Rasûlüne, sonra da size aittir.

Hamd âlemlerin Rabbı olan Allah'a mahsustur. Salât ve Selâm, O'nun en hayırlı halkı Muhammed ve temiz yakınlarıyla necîb ashabı üzerine olsun. Risalenin kâtibi ve sahibi, Allah'ın kulu, O'nun rahmet ve mağfiretine muhtaç ve O'nu hamil ve senada dâim olan Abdu'rRahmân İbn Hamdan İbn Berekât'dır.

Kaynak: Hemmâm İbn Munebbih'in Sahîfesi, Prof. Muhammed HAMİDULLAH, Türkçeye Çeviren Dr. Talât KOÇYİĞİT, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, LXVIII, 1967, Ankara